

Osastopäällikkö Raimo Antila  
Sosiaali- ja terveysministeriö, Työ- ja tasa-arvo-osasto/TTP  
[raimo.antila@stm.fi](mailto:raimo.antila@stm.fi)

2.2.2022

## LAUSUNTO ETÄTYÖSUOSITUKSEN PERUSTEISTA

Suomalaisten työpaikkojen voidaan katsoa globaalisti onnistuneen koronaepidemiassa keskimääräistä paremmin. On toimittu riskinarviointipohjaisesti ja hyödynnetty olemassa ollutta työsuojelu- ja työterveyshuolto-osaamista yleisten suositusten ja yhteiskunnallisesti määräävien rajoituspäätösten puitteissa. Samalla on haluttu varmistaa operatiivisen toiminnan jatkuvuus. On koettu, että koronan vastainen työ on merkittävä osa vastuullista johtamista ja hyödynnetty aikaisempia investointeja etätyöluottamuspääomaan, virtuaaliteknologioihin sekä sosio-tekniseen prosessien kehittämiseen. Tämän tuloksena olemme nousseet etätyön suurvallaksi ja etätyö koetaan meillä normaaliksi tavaksi toimia.

Kun tarkastellaan etätyösuosituksen yhteiskunnallista merkitystä, on tärkeää huomata, että korona-ajan työhyvinvointikokemukset etätyöstä ovat olleet vaihtelevia. Ensiksi etätyö näytti nostaneen työhyvinvointi. Sen jälkeen tapahtui laskua. Pinnalle alkoi nousta uusia käsitteitä kuten esimerkiksi etätyöapatia. Samalla etätyön hyödyt osin polarisoituivat. Meillä onkin onnistuneen etätyön katveessa ongelmia innovaatioiden johtamisessa, asiakashankinnassa ja yhteisöllisyyden varmistamisessa.

Koska etätyösuositus koskee käytännössä vain asiantuntija- ja toimistotyötä, on sen vaikuttavuus kokonaisterveystilanteen kannalta heikompa kuin mitä sillä on tavoiteltu. On tärkeää muistaa, että läsnätyö on jatkunut tilanteen vakavuuteen verrattuna hyvin esimerkiksi teollisuudessa, rakennustyömailla, kaupoissa, opetustoimessa ja sote-sektorilla. Tämän varmistamiseksi työpaikat ovat toimineet innovatiivisesti ja rakentaneet suuren joukon parhaita käytäntöjä pitää talouden pyörät pyörimässä terveysturvallisesti.

Työterveyslaitoksen kannalta koronaan liittyvien työpaikkapäätöksien ja -toimenpiteiden kannattaa jatkossa perustua puhtaasti riskinarviointiin. Samalla työpaikkoihin kohdistuvan ohjauksen on oltava verrannollista muihin yhteiskunnallisiin rajoituksiin. Tällöin työnantaja kantaa vastuun sekä kohdistaa hallintakeinot primääristi sinne, missä vaikuttavuus on suurinta. Tässä yhteydessä on tärkeää huomata työnantajan vahva etu huolehtia toiminnan jatkuvuudesta ja henkilöstön työterveydestä myös hiipuvassa koronaepidemiassa.

Työterveyslaitos esittää, että siirtyisimme takaisin normaaliin riskinarviointipohjaiseen työturvallisuusjohtamiseen. Tällöin luopuisimme etätyösuosituksesta ja osin pakotetuksi koetusta etätyöstä, siirtyisimme kohti joustavia käytäntöjä ja mahdollisuuteen palata toimistoille organisaatio- ja tehtäväkohtaisesti harkiten. Samalla Työterveyslaitos suosittelee rokote kattavuutta nostavien toimenpiteiden lannistumatonta jatkamista.



Antti Koivula  
pääjohtaja